

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-142/11-E

Název právnické osoby vykonávající činnost:	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště obchodu a služeb, Chrudim, Čáslavská 205
Sídlo:	Čáslavská 205, 537 01 Chrudim
IČ:	13 582 259
Identifikátor:	600 170 772
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Jaroslavem Kořínkem
Zřizovatel:	Pardubický kraj, Komenského náměstí 125, 532 11 Pardubice
Místo inspekční činnosti:	Čáslavská 205, 537 01 Chrudim
Termín inspekční činnosti:	19. až 26. 1. 2011

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zaměřená zejména na:

- zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou žákům se zaměřením na obory vzdělání vyučované podle školních vzdělávacích programů (dále jen ŠVP),

- získávání a analyzování informací o školních preventivních systémech a podmínkách bezpečnosti a ochrany zdraví žáků, o školních úrazech a o opatřeních přijatých vedením školy k minimalizaci rizik školních úrazů,
- zjišťování a hodnocení naplnění ŠVP a jejich souladu s právními předpisy a příslušnými rámcovými vzdělávacími programy.

Aktuální stav školy

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště obchodu a služeb, Chrudim, Čáslavská 205 (dále jen škola) vykonává činnost střední školy. V rejstříku škol a školských zařízení měla zapsáno 18 oborů vzdělání, v době inspekční činnosti vyučovala 14 oborů vzdělání, z toho 6 podle zpracovaných ŠVP. Pro obory vzdělání 65-41-L/01 Gastronomie a 65-51-H/01 Kuchař – číšník jsou zpracována vždy 2 ŠVP dle zaměření kuchař nebo číšník. Podrobný přehled oborů vzdělání zapsaných v rejstříku škol je uveden v příloze inspekční zprávy č. 2.

V době inspekční činnosti ve škole pracovalo 64 zaměstnanců. Školu navštěvovalo 625 žáků při nejvyšším povoleném počtu (kapacita) 780 žáků. Škola zajišťuje vzdělávání převážně žákům z regionu. Vzdělávání se účastnilo 49 žáků s potvrzenými speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen SVP) včetně 2 žáků tělesně postižených, tj. 8 % z celkového počtu, a 3 žáci cizí státní příslušnosti. K ubytování a stravování mohou žáci využívat domov mládeže a školní jídelnu Vyšší odborné školy a střední odborné školy, Chrudim, Čáslavská 973. Žákům 1. a 2. ročníků a žákům se SVP umožňuje škola využívat ke stravování školní restauraci, provozovanou v rámci produktivní činnosti školy. V areálu školy probíhá jak teoretické vzdělávání, tak částečně praktické vyučování (odborný výcvik).

Škola prošla v průběhu minulých let rozsáhlou rekonstrukcí, byl opraven vnější plášť budovy a vnitřní prostory. Využití finančních prostředků z mimorozpočtových zdrojů, zejména z evropských strukturálních fondů, umožnilo zmodernizovat učebny pro všeobecně vzdělávací i odbornou výuku.

Škola se stala autorizovanou právnickou osobou v oblasti dalšího vzdělávání pracovníků, poskytuje přípravné kurzy, přezkoušuje a vydává osvědčení o získání dílčích kvalifikací v oborech vzdělání Kuchař, Číšník a Cukrář.

Další podrobné informace o škole lze získat např. ve výročních zprávách školy za školní rok nebo na internetových stránkách <http://www.sos-sou.chrudim.cz/>.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Nabídka oborů vzdělání umožňuje efektivní využívání materiálně technického zázemí prostor, učebních pomůcek, personálních podmínek a následně i finančních zdrojů. Z inspekčních zjištění vyplynulo, že běžný provoz dostupné finanční prostředky pokrývají. Škola vytváří dlouhodobě podmínky pro získávání finančních prostředků i z jiných zdrojů, participuje v několika projektech financovaných z evropských strukturálních fondů. Byla úspěšná v několika projektech se zaměřením zejména na podporu vzdělávání žáků, další

vzdělávání pedagogů, zlepšení vybavení a podmínek školy. V době inspekce bylo zahájeno výběrové řízení na zřízení informačního centra ve škole. Výrazné prostředky škola získává z produktivních činností žáků.

Teoretické vyučování je organizováno s maximálně efektivním prostorovým a materiálním využitím, v některých případech mají méně obsazené obory vzdělání společnou výuku. Skupiny žáků v odborném výcviku jsou převážně složeny ze žáků různých ročníků, v některých případech i ze žáků příbuzných oborů vzdělání. Počet ve skupině se blíží horní hranici. Tato organizace vzdělávání umožňuje lépe vykonávat produktivní činnosti žáků, tj. omezit neproduktivní cvičné práce, a dále vytváří lepší předpoklady pro motivaci žáků a rozvoj jejich sociálních kompetencí. Realizace odborného výcviku probíhá jak ve školním areálu, tak u smluvních partnerů pod vedením učitelů odborného výcviku nebo instruktorů. Pracoviště u smluvních partnerů umožňuje výuku v reálném prostředí, které se v prostorách školy obtížně simuluje, a tak přináší úspory tím, že stávající prostorové a materiální podmínky není nutné neefektivně rozšiřovat.

Ve škole je funkční prevence v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví. Škola k identifikovaným rizikům stanovila opatření k odstranění nebo alespoň ke zmírnění možných ohrožení. Prostředí školy, kde se pohybují žáci, je průběžně udržované a pozitivně působí na estetické utváření osobnosti žáků. Prostory a vybavení školy nevykazovaly rizikové prvky a byly tak pro výchovu a vzdělávání bezpečné. Žáci byli prokazatelně seznámeni se školním řádem, se zásadami bezpečné práce a bezpečného chování. Evidence úrazů byla vedena, z příčin evidovaných úrazů a jejich počtu nebyly zřejmé žádné negativní trendy.

Velký důraz klade škola na prevenci školní neúspěšnosti žáků v průběhu vzdělávání, nevykazuje zvýšený počet opakujících žáků. Škola se zabývá rozbory předčasných odchodů žáků. Škola má vytvořený systém pravidelných konzultačních hodin, žáci je využívají. K domácí přípravě, opakování a doplnění učiva slouží e-learningové programy zpracované vyučujícími, jsou umístěny na webu školy. V rámci zlepšení informovanosti žáků a zákonných zástupců nezletilých žáků o výsledcích vzdělávání byl zaveden systém elektronických žákovských knížek.

Škola se účinně zabývá žáky se SVP. Učitelé byli seznámeni s jejich přítomností ve třídách a specifiky jejich potřeb, rovněž byli seznámeni s přítomností cizích státních příslušníků ve výuce. Dle předložených dokladů učitelé zohledňují individuální doporučení školských poradenských center i u řady dalších žáků. Systém předávání těchto informací je funkční. Několik žáků v hodinách využívalo jako kompenzační pomůcku notebook. Prevence sociálně patologických jevů je ve škole založena hlavně na osvětě, škola se zabývá sledováním příčin neomluvené absence, která se pohybuje kolem 2 % z celkového počtu zameškaných hodin. Systematické a cílené vyhledávání rizikových jevů a skupin žáků má rezervy, probíhá spíše řešení již vyvstalých problémů. Rozhovorem s pedagogy, zástupci žáků i rozborem školních autoevaluačních dotazníků vyplynulo, že žáci sami často přicházejí se svými problémy za výchovnou poradkyní. Přínosem jsou konzultace psychologů, která také ve škole vyučuje odborný předmět. V přijímání žáků ke vzdělávání, v průběhu vzdělávání a ani při ukončování vzdělávání nebylo zjištěno porušení principu rovných příležitostí.

Významnou podporou rozvoje osobnosti žáků jsou účast na realizaci projektů z programů Evropského sociálního fondu, zahraniční stáže v rámci programu Leonardo da Vinci pro obory vzdělání Kuchař, Číšník, vytváření e-learningových programů jako podpora

domácí přípravy žáků, odborný výcvik v reálném prostředí a na zakázkách s konkrétním produkčním výstupem (cukrářské výrobky, příprava obědů, servírování aj). Zpětnou vazbou jsou pro školu výsledky žáků a pozitivní odezva od smluvních partnerů při realizaci odborného výcviku, zákazníků, externích partnerů včetně zahraničních, úspěchy v oborových dovednostních soutěžích.

Teoretická výuka byla obvykle vedena účelnými metodami a formami práce s využitím didaktické techniky. Rezervy byly identifikovány u některých pedagogů s kratší pedagogickou praxí nebo bez odborné specializace, např. efektivita využití výukového času. Žáci byli pedagogy většinou motivováni, dostávali pozitivní zpětnou vazbu. Zvláště v odborných předmětech bylo zřejmé využívání souvislostí a mezipředmětových vztahů žáky. V některých sledovaných hodinách byly zařazovány aktivizující metody práce s využitím e-learningového programu. Výuka probíhala v přátelské atmosféře, kázeňské problémy byly zaznamenány ojediněle.

V odborném výcviku bylo sledováno vždy účelné využívání výukového času žáky i pedagogy v souladu s učebními dokumenty, a to především při realizaci produktivních činností žáků. S ohledem na výše uvedené složení skupin bylo k žákům přistupováno diferencovaně podle prováděných činností a schopností přítomných žáků. Rozvíjeny byly zejména odborné kompetence a kompetence k pracovnímu uplatnění žáků, upevňovány byly zásady bezpečné práce a ochrany zdraví. Významnou předností realizovaného vzdělávání na smluvních pracovištích pod vedením učitelů odborného výcviku nebo instruktorů byl také rozvoj žákovských kompetencí k řešení problému, komunikativních a sociálních. Žáci řešili obvykle samostatně úkoly odpovídající jejich věku a profilu budoucího absolventa zvoleného oboru vzdělání. V teoretické výuce i odborném výcviku se přistupovalo k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami individuálně s využitím odpovídajících forem a metod výuky. Stanovení přestávek na jídlo a oddech v rozporu s platnými právními předpisy bylo opraveno v průběhu inspekční činnosti.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Obory vzdělání vyučované podle ŠVP a podle učebních dokumentů vydaných MŠMT odpovídají zápisu do rejstříku škol a školských zařízení. Škola poskytuje vzdělávání v souladu s předpisy a splňuje tak formální předpoklady pro svou činnost. Realizované školní vzdělávací programy byly v průběhu inspekční činnosti opraveny a jsou po obsahové stránce v souladu s příslušnými rámcovými vzdělávacími programy.

Vedení školy inovuje své postupy, modernizuje prostředí a vybavení školy, je progresivní. Systém plánování, kontroly a vyhodnocování činnosti včetně vyhledávání potenciálně slabých míst a přijímání opatření k jejich odstranění ve škole má pravidla a funguje. Vytýčené dlouhodobé priority jsou reálné a škola je postupně realizuje. Ředitel delegoval účelně část řídicích kompetencí včetně příslušných pravomocí na vedoucí vymezených úseků provozu školy a na vedoucí učitele, kteří se podílejí i na metodické a kontrolní činnosti. Hodnocení kvality práce pedagogů vedením školy bylo reálné, většinou se nelišilo od inspekčních zjištění.

V pedagogickém sboru tvořeném 51 pedagogickými pracovníky převažují odborně kvalifikovaní pedagogové (75 %), přičemž učitelé odborného výcviku jsou všichni odborně kvalifikováni, až na jednoho učitele odborného výcviku pracujícího na zkrácený pracovní úvazek. Bez odborné kvalifikace nebo vystudované příslušné specializace je však vyučováno 54 % hodin v teoretickém vyučování. Naprostá většina této výuky je ale vedena vyučujícími s praxí v daném oboru a vztahem k dané problematice. V době inspekční činnosti studovalo 5 pedagogů za účelem doplnění odborné kvalifikace. Vedení školy cíleně podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků.

Většina kmenových tříd je vybavena počítačovou technikou s odpovídajícím softwarovým vybavením, dataprojektory a CD přehrávači. Materiálně technické podmínky pro výuku jsou zabezpečeny, avšak u přírodovědných předmětů jsou z hlediska vybavení klasickými pomůckami skromné, zejména pro výuku fyziky chybí demonstrační a žákovské pomůcky. Modernizace prostor a zajištění učebními pomůckami, nástroji, stroji, zařízeními pro výuku odborného výcviku a praxe probíhá průběžně dle potřeb vyučovaných oborů vzdělání. Škola disponuje vlastními odbornými učebnami (dílnami) a pracovišti, které se nacházejí spolu s učebnami teoretického vyučování a tělocvičnou v uceleném komplexu budov. S ohledem na vyučované obory vzdělání jsou velmi významnou součástí materiálně technického zázemí pracoviště v reálném prostředí u smluvních partnerů (hotely, restaurace, prodejny apod.).

Závěry, celkové hodnocení školy

Činnost školy odpovídá zápisu v rejstříku škol a školských zařízení. Poskytované vzdělávání odpovídá prioritám dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky a Pardubického kraje. Realizované školní vzdělávací programy jsou po obsahové stránce v souladu s příslušnými rámcovými vzdělávacími programy. Profily absolventů jednotlivých oborů vzdělání jsou naplňovány.

Ve škole funguje systém vyhledávání slabých míst činnosti. Vedení školy pružně reaguje na problémové situace a vytváří podmínky pro inovace a modernizaci. Finanční prostředky běžný provoz školy pokrývají. Škola získává prostředky také z jiných zdrojů, podávání projektů patří k prioritám školy a škola je zde výrazně aktivní. Přínosná je i spolupráce školy se sociálními partnery zejména při zajišťování odborného výcviku.

Vedení školy podporuje doplňování potřebného vzdělání pedagogů a další vzdělávání pracovníků.

Škola pracuje se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, zohledňovány jsou doporučení školských poradenských center. Porušování principu rovného přístupu ke vzdělávání nebylo zaznamenáno. Prostředí školy pozitivně působí na utváření osobnosti žáků, prostory a vybavení školy byly pro výchovu a vzdělávání bezpečné.

Přílohy inspekční zprávy

č. 1 - Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

č. 2 - Obory vzdělání zapsané v rejstříku škol a školských zařízení

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Rožkova 2432, 530 02 Pardubice.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Pardubickém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Pardubicích dne 4. 2. 2011

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Alena Krabcová, školní inspektorka

Mgr. Alena Krabcová, v.r.

Ing. Jan Černý, školní inspektor

Ing. Jan Černý, v.r.

Mgr. Jaroslav Loučka, školní inspektor

Mgr. Jaroslav Loučka, v.r.

Datum a podpis ředitele školy/školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Chrudimi dne 8. 2. 2011

(razítko)

Mgr. Jaroslav Kořínek, ředitel školy

Mgr. Jaroslav Kořínek, v.r.